

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 9 mars 1920 kl. 1/2 1 e. m.

Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning av en inom första kammaren väckt motion om åvägbringande av utredning i fråga om beredande åt den rättssökande allmänheten av vissa lättnader beträffande handlingars inlämnande m. m.

I en inom första kammaren väckt motion, nr 35, om åvägbringande av utredning i fråga om beredande åt den rättssökande allmänheten av vissa lättnader beträffande handlingars inlämnande m. m., har herr *Fritz Lindqvist* hemställt, »att riksdagen ville besluta skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan om utredning, vilka lättnader, som i nu berörda eller närstående hänseenden, skulle kunna beredas den rättssökande allmänheten». *Motionen.*

I avseende å motiveringen för denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Motionen blev av första kammaren hänvisad till dess första tillfälliga utskott, som i avgivet utlåtande, nr 4, anförde följande:

»I anledning av motionärens yrkande rörande sättet för handlingars ingivande vill utskottet till en början erinra, att enligt kungl. kungörelsen den 12 juni 1885 ej mindre stadgats rätt för parter i kommunala mål och vissa fattigvårdsmål att med posten insända besvärsskrifter och övriga handlingar, än även medgivits, att jämväl i övriga mål och ärenden det må vara sökande, klagande och förklarande tillåtet att, under iakttagande av vederbörlig tid och ordning, på eget äventyr till statsdepartement och förvaltande myndigheter insända ansökningar, besvär och andra handlingar i betalt brev med allmänna posten. Personlig inställelse eller anlåtande

*Första
kammarens
första
tilfälliga
utskott.*

av ombud för handlingars ingivande till administrativa verk och myndigheter är således icke erforderligt. Till allmänhetens hjälp därest den anser sig vara i behov av bistånd vid handlingars överlämnande eller uttagande, finnas emellertid i så gott som alla verk och allmänna inrättningar särskilt för ändamålet förordnade kommissionärer. Sådana finnas nämligen i varje statsdepartement, med undantag av utrikesdepartementet, vidare hos kommerskollegium, patentverket, lantmäteristyrelsen, kammarkollegium, kammarrätten, statskontoret, domänstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, medicinalstyrelsen, järnvägsstyrelsen, försäkringsinspektionen, skolöverstyrelsen, vattenfallsstyrelsen och socialstyrelsen samt vid varje länsstyrelse och annan överexekutor ävensom vid domkapitlen och Stockholms stads konsistorium.

Inom administrationen synes därför, i fråga om sättet för handlingars ingivande, uttagande o. d., några förändringar i berörda avseende icke erforderliga.

Vid domstolarna måste i många fall personlig inställelse eller inställelse genom ombud ske. Utskottet anser sig emellertid böra erinra om, att i varje domsaga skall enligt gällande lag vara anställd en kommissionär med åliggande att under tjänstemannaansvar tillhandagå dem, som muntligen eller skriftligen därom framställa begäran, med ingivande till domaren av ansökningar och andra handlingar, med uttagande och översändande av protokoll och ingivna handlingar samt med anskaffande och översändande av avskrifter och bevis.

Vad härefter angår den i motionen gjorda framställningen rörande till orätt myndighet insända handlingar, framhåller motionären, hurusom dylika misstag kunna vara beroende på, att avsändaren är okunnig om myndighetens officiella namn eller på befintliga bestämmelser, att handlingar skola ställas till en myndighet men ingivas till en annan, och att särskilt sistnämnda omständighet föranleder misstag, som kunna hava till påföljd, att ärendet icke upptages till saklig prövning.

Såsom av det anförda framgår, äro missförhållandena i de i motionen berörda avseendena icke så avsevärda, som av motionärens framställning vill synas. Det förefaller emellertid antagligt, att utan våda för rätts säkerheten ytterligare lättnader kunna beredas den rättssökande allmänheten, särskilt i sist angivna hänseende och i fråga om rätten att insända handlingar med allmänna posten, och då det givetvis bör på bästa sätt sörjas för att de lättnader beredas, som utan men för ärendenas handläggning kunna genomföras, finner utskottet för sin del önskvärt att genom

en av sakkunniga verkställd utredning klargöres, i vad mån allmänhetens intressen i angivna avseenden bättre kunna och bära tillgodoses.

Utskottet får alltså hemställa, att första kammaren måtte för sin del besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om åvägabringande av utredning i fråga om beredande åt den rättssökande allmänheten av lättnader vid handlingars ingivande till offentliga myndigheter jämte i samband därmed stående spörsmål.»

Denna hemställan bifölls av första kammaren, som därom meddelat andra kammaren.

*Första
kammarens
beslut.*

Sistnämnda kammare har därefter hänvisat ärendet till sitt femte tillfälliga utskott.

På de grunder, som anförts av första kammarens utskott, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att andra kammaren måtte biträda första kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 9 mars 1920.

På utskottets vägnar:

IVAR SWARTLING.

Närvarande: herrar Swartling, Bengtsson i Kullen, Molin i Aspa, Sjöström, Holmner, Svanberg, Alvin, Gustafsson i Vimmerby, Smedberg och Lidström.
